

Statsbudsjettet 2020

Tildelingsbrev til Likestillings- og diskrimineringsombudet

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kulturdepartementets styringssignaler for Likestillings- og diskrimineringsombudet i 2020. Prop. 1 S (2019–2020) for Kulturdepartementet ble behandlet av Stortinget 10. desember 2019 på grunnlag av Innst. 14 S (2019–2020).

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen framgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 2. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig. Likestillings- og diskrimineringsombudet skal følge målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

Kulturdepartementet viser i den forbindelse til vårt brev av 29. oktober 2019 vedrørende endringer i bestemmelser om økonomistyring i staten fra 1. januar 2020, jf. også Finansdepartementets brev av 2. oktober 2019. Endringene i bestemmelsene gjør det nødvendig å oppdatere og videreutvikle instruksene som departementet har fastsatt for underliggende virksomheter. Departementet tar sikte på å oppdatere instruksene i løpet av første halvår 2020.

Brevet er disponert i følgende deler:

1. Mål for 2020
2. Andre forutsetninger og krav
3. Budsjettildeling for 2020
4. Rapportering
5. Styringskalender

Sammen med brevet følger disse vedleggene:

- Vedlegg 1: Krav til årsrapport for 2020

1. Mål for 2020

Likestillings- og diskrimineringsombudets (LDO) virksomhet er regulert i lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven).

LDO skal fremme likestilling og bekjempe diskriminering på grunnlag av blant annet kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering og alder. LDO skal gi veiledning om diskrimineringslovverket og være en pådriver for likestilling og mangfold. Ombudet skal også overvåke at norsk rett og forvaltningspraksis er i samsvar med FNs kvinnekonvensjon, rasediskrimineringskonvensjonen og konvensjon om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne.

Stortinget vedtok i juni 2019 endringer i diskrimineringsombudsloven og likestillings- og diskrimineringsloven. Lovendringene trer i kraft 1. januar 2020. For ombudet innebærer disse endringene for det første at veilednings- og hjelpetilbudet til personer som utsettes for seksuell trakassering skal styrkes. Endringene innebærer videre at ombudet fra og med 2020 også får et ansvar for veiledning og oppfølging av aktivitets- og redegjøringsplikten både overfor private og offentlige aktører.

Det vises forøvrig til ombudets egne strategier og tiltak for 2020 presentert i Prop. 1 S (2019-2020) for KUD, og departementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring i Likestillings- og diskrimineringsombudet.

1.1. Overordnede mål

Følgende sentrale mål for 2020 gjelder for Likestillings- og diskrimineringsombudet:

Mål: Effektivt håndhevingsapparat på likestillings- og ikke-diskrimineringsområdet

1.2. Særskilte oppdrag for 2020

Endringer i aktivitets- og redegjøringsplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24,

26 og 26 a. Likestillings- og diskrimineringsombudet være i forkant når det gjelder å identifisere likestillingsutfordringene i virksomheten og iverksette korrigerende tiltak.

Likestillings- og diskrimineringsombudet må redegjøre for hvordan man arbeider for å operasjonalisere virksomhetens likestillingspolitikk til handling og hvordan virksomheten følger opp aktivitetspliktens fire trinn. Innen utgangen av 2021 må Likestillings- og diskrimineringsombudet kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn og redegjøre for resultatene fra kartleggingen, i henhold til de føringer som fremgår av Prop. 63 L (2018-2019). Kulturdepartementet vil komme tilbake til hvordan virksomheten skal rapportere på dette i årsrapporten for 2020 i løpet av januar 2020.

Offentlige myndigheter – i rollen som myndighetsutøvere og tjenesteytere – må jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillingssituasjonen på eget forvaltningsområde. Dette betyr at Likestillings- og diskrimineringsombudet må skaffe kunnskap om likestillingssituasjonen på alle diskrimineringsgrunnlag. Videre må virksomheten redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i myndighetsutøvelsen, plan- og strategiarbeidet, budsjetteringen og tjenesteytelsen.

2. Andre forutsetninger og krav

2.1. Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2020 – regjeringens inkluderingsdugnad

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Likestillings- og diskrimineringsombudet skal i årsrapporten rapportere på hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Likestillings- og diskrimineringsombudet hatt nytilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal en i årsrapporten rapportere antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nytilsetninger i faste og midlertidige stillinger totalt. Likestillings- og diskrimineringsombudet skal rapportere i tråd med veiledningen som er publisert høsten 2019. For nærmere orientering om fellesføringen vises det til Rundskriv H-6/19 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

2.2. Personalpolitikk

Departementet forutsetter at Likestillings- og diskrimineringsombudet til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på best mulig måte.

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal sikre og ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø og forebygge og redusere sykefravær, herunder hindre trakassering og annen utilbørlig oppførsel, i tråd med arbeidsmiljølovens krav. Virksomheten skal ha rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold, i samsvar med arbeidsmiljøloven § 2 A-3.

2.3. Lærlinger

Virksomheten skal knytte til seg minst én lærling. Virksomhetene oppfordres til å tilrettelegge for enda flere læreplasser samt vurdere godkjenning i flere nye lærefag. Videre skal virksomheten knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. Det vises til Strategi for flere lærlinger i Staten (regjeringen.no) for nærmere omtale.

2.4. Riksrevisjonens merknader

I de tilfeller hvor Riksrevisjonen har tatt opp konkrete forhold, skal Likestillings- og diskrimineringsombudet iverksette nødvendige tiltak slik at de forhold som påpekes blir rettet opp. Departementet ber om å bli orientert om hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er eller vil bli fulgt opp i styringsdialogen. Likestillings- og diskrimineringsombudet skal oversende departementet kopi av svarbrev til Riksrevisjonen når korrespondansen går direkte mellom Riksrevisjonen og etaten.

3. Budsjettildeling og fullmakter

Kulturdepartementet stiller følgende budsjettammer til disposisjon for Likestillings- og diskrimineringsombudet på kap. 353 post 50 i 2020: 48 020 000 kroner.

Kulturdepartementet stiller med dette ovennevnte bevilgning til disposisjon for Likestillings- og diskrimineringsombudet, jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten.

Bevilgningen til LDO utbetales i kvartalsvise rater i 2020. Første utbetaling i januar utgjør 12 005 000 kroner. Deretter foretas utbetalingene per 1. april, 1. juli og 1. oktober.

Likestillings- og diskrimineringsombudet må ta høyde for at bevilgningen skal dekke utgifter ved sentrale og lokale lønnsforhandlinger, samt utgifter som følge av sentralt justeringsoppgjør. Likestillings- og diskrimineringsombudet må derfor avsette midler til lokale forhandlinger, jf. pkt. 2.5 i Hovedtariffavtalen.

3.1. Budsjettfullmakter

I henhold til Stortingsvedtak av 13. desember 2005 har Likestillings- og diskrimineringsombudet følgende fullmakter:

- Unntak fra bruttoprinsippet i statlig virksomhet (unntak fra § 3 fjerde ledd i Bevilgningsreglementet). Det vil si at Likestillings- og diskrimineringsombudet selv disponerer sine inntekter.
- Adgang til å overføre resultatet av årets drift til påfølgende budsjettermin. Likestillings- og diskrimineringsombudet disponerer eventuelt positivt årsresultat, og har selv ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

- Adgang til selv å opprette og inndra de stillinger som Likestillings- og diskrimineringsombudet finner nødvendig for å løse sine oppgaver, og under hensyn til antall tilsatte og organisering tilpasses de rammevilkår departementet fastsetter.

Det vises for øvrig til departementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring for utdypende omtale av fullmakter på økonomi- og personalområdet.

4. Rapportering

4.1. Regnskapsrapport per 31. august 2020

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2019, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Departementet vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

4.2. Årsrapport for 2020

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport.

Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2020 utarbeides som eget dokument og sendes til Kulturdepartementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 15. mars 2021.

For nærmere omtale av kravene til årsrapporten vises det til vedlegg 2. I henhold til pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten skal departementet i samråd med virksomheten avtale nærmere konkret omfang og innhold i årsrapportens del I–V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomheten.

5. Styringskalender for 2020

Vedlagt følger styringskalender for 2020.

Med hilsen

Hege Nygård (e.f.)
ekspedisjonssjef

Fredrik Skau Gundersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Riksrevisjonen

Vedlegg 1:

Årsrapport for 2020

Vi viser til pkt. 1.6.1. og 2.3.3 i [Bestemmelser om økonomistyring i staten \(Bestemmelsene\)](#).

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. **Leders beretning**
- II. **Introduksjon til virksomheten og hovedtall**
- III. **Årets aktiviteter og resultater**
- IV. **Styring og kontroll i virksomheten**
- V. **Vurdering av framtidssikter**
- VI. **Årsregnskap**

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

Årsrapporten (herunder årsregnskapet) skal sammen med revisjonsberetning publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

På [DFØs nettsider](#) ligger det anbefalinger og råd til innhold og struktur av årsrapporten.

Krav til årsrapporten

Virksomhetens årsrapport skal som et minimum inneholde følgende krav:

Del I Leders beretning

Leder skal gi en overordnet vurdering av virksomhetens måloppnåelse på bakgrunn av prioriteringer, resultater og ressursbruk. Beretningen skal signeres av virksomhetslederen og styreleder for virksomheter med styre.

Del II Introduksjon til virksomhetens og hovedtall

Det skal gis en kortfattet og oversiktlig introduksjon av virksomheten, herunder:

- **Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget**
- **Omtale av organisasjon og ledelse**
- **Presentasjon av utvalgte hovedtall**

Det skal oppgis tall for de siste tre år. I tillegg til de tallene virksomheten selv ønsker å belyse er det et krav at følgende nøkkeltall inkluderes i tabellform:

- **Antall årsverk**

- **Samlet tildeling post 01–99**
- **Utnyttelsesgrad post 01–29¹**
- **Driftsutgifter eller driftskostnader²**
- **Lønnsandel av driftsutgifter eller lønnsandel av driftskostnader³**
- **Lønnsutgifter eller lønnskostnader pr årsverk.⁴**

Del III Årets aktiviteter og resultater

Virksomhetens rapport for 2020 skal inneholde:

- **Redegjørelse og vurdering per overordnet mål, tjenesteområde eller strategisk satsing:**
 - **om prioriteringer og ressursbruk**
 - **om resultater (produkter/tjenester og effekter)**
 - **om måloppnåelse.**

Rapporten må inneholde både tekstomtale og tabelloversikter som dokumenterer de resultater som virksomheten har oppnådd med sammenlignbare tall for de tre siste årene.

Virksomheter som forvalter tilskuddsmidler (både midler under ordninger og enkelttilskudd) må redegjøre for forvaltningen av tilskuddsmidler.

Del IV Styring og kontroll av virksomheten

Det skal gis en overordnet vurdering av hovedelementene i virksomhetens opplegg for intern styring og kontroll.

Virksomheten skal også gi en nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll. Vi ber om at følgende felles punkter inkluderes i rapporten:

Oppfølging av revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

- Det vises til punkt 2 i departementets tildelingsbrev. Virksomheten må i årsrapporten redegjøre for hvilke tiltak som er gjennomført for å følge opp Riksrevisjonens merknader.

Fellesføring 2020 - Inkluderingsdugnaden og pst.-målet

- Det vises til punkt 2 i departementets tildelingsbrev. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere i tråd med veiledningen fra Difi.

¹ Gjelder ikke nettobudsjetterte virksomheter.

² Driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

³ Lønnsandel av driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnsandel av driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

⁴ Lønnsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

Likestilling

- **Virksomheten skal redegjøre for sin oppfølging av likestillings- og diskrimineringsloven. Arbeidsgivers aktivitets- og redegjørelsesplikt er konkretisert og utvidet. Arbeidsgiver har en lovpålagt plikt til å gjennomføre lønnskartlegging fordelt etter kjønn og en plikt til å kartlegge bruken av ufrivillig deltidsarbeid. Arbeidsgiver skal fortsatt gi en tilstandsrapport om kjønnslikestilling, men arbeidsgiver må også rapportere om hva de gjør for å oppfylle plikten til å fremme likestilling, uavhengig av:**
 - kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver
 - etnisitet, religion, livssyn
 - funksjonsnedsettelse
 - seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, og
 - kombinasjoner av disse grunnlagene
- **Virksomhetene må skaffe kunnskap om, og aktivt fremme likestilling på eget forvaltningsområde. Kulturdepartementet underliggende virksomheter må rapportere om hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i sin virksomhet – myndighetsutøvelse, plan- og strategiarbeid, budsjettering og tjenesteytelse. Virksomheten må vurdere resultatoppnåelse og rapportere om hvilke forventninger *de har til dette arbeidet fremover. Kulturdepartementet vil sende ut et eget brev til virksomhetene om denne rapporteringen i løpet av januar 2020.***

Del V Vurdering av framtidssutsikter

Det skal gis en kortfattet omtale av forhold i og utenfor virksomheten som kan påvirke virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget og oppnå fastsatte mål og resultater på lengre sikt.

Del VI Årsregnskap

Krav til statlige virksomheters årsregnskap er fastsatt i Bestemmelsene punkt 3.4. Finansdepartementets rundskriv [R-115 Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap](#) gir nærmere krav om både innhold og oppstilling av regnskapet. Vi vil presisere at kommentarer til årsregnskapet skal signeres av virksomhetslederen. I virksomheter med styre skal kommentarene signeres av direktøren og styrelederen. Veiledningsmateriell og maler for oppstillinger og noter som virksomheten kan benytte ved utarbeidelse av årsregnskapet ligger på [nettsidene til DFØ](#).

Vedlegg 2:

Styringskalender – Likestillings- og diskrimineringsombudet for 2020

Måned	Dato	Hva	Hvor	Ansvarlig
Januar	Januar	Endelig tildelingsbrev for 2020	Til LDO	KUD
	Medio januar	Budsjettskriv for 2021	Til statlige virksomheter	KUD
	Medio januar	Regnskapsrapport (kasserapport) per 31. desember 2019	Til DFØ (kopi til KUD)	LDO
	Medio januar	Forklaringer til statsregnskapet 2019	Til KUD	LDO
Februar				
	1. mars	Frist for innmelding av eventuelle saker til revidert nasjonalbudsjett 2020	Til KUD	LDO
	Innen 1. mars	Budsjettforslag for 2021	Til KUD	LDO
	Innen 15. mars	Årsrapport for 2019	Til KUD	LDO
April	April/mai	Dialogmøte	Hos LDO eller KUD (avtales nærmere)	KUD etter drøfting av dagsorden med virksomheten
	Avtales direkte	Medarbeidersamtale for virksomhetens direktør	Hos LDO eller KUD (avtales nærmere)	Ekspedisjonssjef KUD
Mai				
Juni	Medio juni	Ev. supplerende tildelingsbrev for 2020 som følge av endringer	Til LDO	KUD

		i revidert nasjonalbudsjett		
Juli	Innen 31. juli	Informasjon om regnskapsrapport pr. 31. august 2020	Til statlige virksomheter	KUD
August				
September	Medio september	Regnskapsrapport pr. 31. august 2020	Til KUD	LDO
Oktober	Innen 1. oktober	Eventuelle saker til nysaldering av budsjettet for 2020 (<u>utover</u> det som framgår av regnskapsrapport pr. 31. august)	Til KUD	LDO
	Medio oktober	Foreløpig tildelingsbrev for 2021	Til LDO	KUD
	Ultimo oktober	Ev. supplerende tildelingsbrev 2020 om justeringer som følge av regnskapsrapporter pr. 31. august og lønnskompensasjon	Til LDO	KUD
November	November	Dialogmøte	Hos LDO eller KUD	KUD etter drøfting av dagsorden med virksomheten
Desember	Primo desember	Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2022 (langsiktige strategier, konsekvensjusteringer, innsparingsmuligheter, satsingsforslag)	Til KUD	Virksomheten
	Primo desember	Rundskriv om rapportering til statsregnskapet 2020	Til statlige virksomheter	KUD